

FULLS DE DIETARI

Nus en el temps (2004-2009)

Salvador Company

10-1-04

Des de la finestra veig els cartells lluminosos de tres hotels que hi ha a la vora del riu eixut. Ara que només pense a anar-me'n, a anar-nos-en, tracte de imaginar com fóra allotjar-me en un d'ells i mirar cap ací, cap al cartell d'un banc que hi ha a la terrassa d'aquest edifici, just a dalt d'aquest estudi. En realitat, però, no puc imaginar cap futur quan el pes del passat que serà ho ompli tot d'irrealitat.

Aquest matí, a l'autobús de les 8.30 amb què anava a la P., a visitar la família, m'he sentit més que mai el que de veres he sigut tota la vida, el que ara sóc més que mai: un d'aquells *apartes na vida*, com el Bernardo Soares. Seia al mig d'un grapat d'immigrants que s'han de desplaçar de València als pobles on treballen, malpagats i en dissabte, però. I encara gràcies, perquè en el sistema d'immigració xenòfob i esclavista (com el qualificava l'altre dia un amic) de l'estat on vivim s'han de donar sempre les gràcies perquè t'exploten.

Quan he tornat de la P., a més dels viatgers *cosmopolites*, hi havia, sobretot, jubilats i jubilades i jóvens estúpidament monotemàtics sense edat o recursos per a autotransportar-se. I quan, com hui, a l'E. o abans, al final de la P., puja un o una jove que coneix un o una altra que anava a soles i s'asseu al costat i comencen a parlar aquesta llengua nostra, sempre acabe desitjant que haguessen parlat àrab o rus o un dialecte africà, per no haver d'escoltar la ranera fastigosa empeltada d'espanyol en què l'hem convertida. Cada volta tinc més clar que l'Espanya profunda ja no es limita a Castella.

A. diu que potser quan ens n'anirem, si és que ens n'anem, podríem plantejar-nos tenir un fill. El meu nebot era a ca mos pares, on ha passat la nit. He jugat amb ell al tennis al garatge i m'ha repetit el que ja m'havia dit uns dies enrere quan tractava d'ensenyar-lo a jugar: «Ara juguem sense parlar, tio!» Ahir per fi li van dir que el seu besavi, el meu avi, havia mort. «Aleshores, ja no el veuré més», m'ha dit ma mare que va fer el nano abans d'esclatar en un plor. Durant una estona, doncs, hem jugat en silenci.

12-1-04

El dissabte que va morir el meu avi, el mes passat, jo estava llegint un llibre de Sebald que es diu *Austerlitz*. A la contracoberta, no sé si per una errata, es diu citant *The Times* que Sebald és el Joyce del segle XX. Si deixem de banda el fet que el Joyce del segle XX va ser James Joyce, el que és veritat és que no és gens exagerat dir que Sebald, a jutjar per aquest llibre i per *Els emigrats*, és el Joyce del segle XXI, al primer any del qual va morir.

Hi ha un moment, el centre del llibre, sens dubte, en què Austerlitz explica al narrador com se li va fer impossible escriure el tractat d'història de l'arquitectura que havia passat anys preparant. Els milers de pàgines de notes i de documentació que havia recollit se li feien absurds en ser que intentava escriure'ls amb forma de llibre, en ser que intentava redactar-los. Des d'on escriu qui no sap qui és? No és impossible escriure així? Per a Austerlitz, sí: llavors, quan no podia escriure, encara no sabia que va ser un dels nens de Winton, un xiquet jueu enviat l'estiu del 1939 a la salvació —un gelid matrimoni gal·lès— quan tenia quatre anys. Per a la resta, Sebald inclòs, aquesta ignorància pròpia és la forma habitual d'enfrontar-nos amb nosaltres mateixos, de pensar-nos, d'escriure. Austerlitz, però, no escriu, sinó que conta, explica la seua vida al narrador, que ens la transcriu. Austerlitz, amb l'ajuda de totes aquelles fotos que llega al narrador de la novel·la, algunes de les quals Sebald reproduïx, és el narrador de què parla Benjamin, el cec que quan recupera la vista i descobreix el món que l'envolta i el que l'envoltava, només pot continuar explicant la seua història a partir de les imatges que abans assenyalava amb una vara sense veure-les de debò. El moment central de la novel·la, doncs, és quan Austerlitz, en una de les seues passejades pels afores de Londres, va a raure com d'habitud a la Liverpool Street Station, que està en obres i que és on ell i el narrador s'havien retrobat després de molts anys. Abans, ens ha contat la història que hi ha sota els terrenys on hi ha l'estació que aleshores estan reformant, la història anònima dels morts sobre els quals, literalment, són ara mentre li parla al narrador, ja que aquells barris de raval havien fet de fossa comuna de la ciutat. El centre del llibre, per tant, es troba en una amagada sala d'espera de l'estació on creia que mai no havia entrat i on després d'una de les seues passejades desesperades es troba, literalment també, al soterrani de la seua vida, del seu passat: la sala d'espera on va arribar amb tren l'estiu del 39 i on el fred matrimoni gal·lès el va anar a recollir.

Des d'aquell moment comença a recordar el que tant de temps havia estat reprimint, el que ni sabia que s'ocultava: les veus i les cares anònimes que l'assetgen quan passeja, producte de la seua imaginació, s'ubiquen en un temps i en uns noms. La descripció topogràfico-històrica d'aquella estació i dels seus voltants que fa Sebald parlant per boca d'Austerlitz és impressionantment densa en el millor dels sentits, està gloriosament saturada de significats i meravellosament conjuminada amb la història particular i col·lectiva que sona i ressona en la vida d'Austerlitz. Estic convençut que l'erudició fascinant que hi desplega Sebald és prèvia a la història d'Austerlitz, que Austerlitz només és una manera de parlar d'aquelles investigacions seues sobre arquitectura, història, ferrocarrils, emigració i extraradis. I aquell centre dens, abismal, de la novel·la és, alhora, una poètica de Sebald, d'una

manera d'escriure que cada volta és més difícil de trobar: en comptes de la ficció com a literaturització de la realitat, la realitat mostrant-se com a ficció, com a literatura, com a conseqüència d'un mecanisme de llenguatge i de temps, tan dolorós.

En aquest paisatge sebadia, doncs, les vies dels trens serien les cicatrius, les estacions l'oblit i les memòries i el país que recorren un reflex fugisser de la història, com la vida dels viatgers el cos dels quals, en una eterna matinada d'insomni, sura ingràvid a l'altra banda de les finestres.

18-1-04

He visitat la família. L'àvia s'acabava d'alçar del llit, és a dir, l'acabaven d'alçar. Hui semblava estar una mica millor. Quan per fi l'ha duta ma mare del lavabo a la sala, li he preguntat si ja havia desjejunat. Sé que ma mare, abans d'alçar-la, li fa prendre un got de llet calenta amb mel.

«Un plat de llot», m'ha dit l'àvia que havia desjejunat.

Pulvis eris.

6-2-04

La meua àvia no hauria de patir més. De vegades, però, pense si no serà més cruel desitjar que muira i posar els mitjans perquè ho faci: n'hi hauria prou amb ingressar-la a l'hospital de desnonats i veure-la llanguir entre cures inútils. Ella i ma mare deixarien de patir. Però és un pensament ocios, perquè en aquest món en què es permet que la majoria visca de manera pitjor que indigna, no hi ha dret a la mort digna ni per a aquells que han lluitat per a viure amb un mínim de dignitat, com l'avi i l'àvia. Ells em van transmetre aquesta llengua que escric mentre agonitza.

I ara em torne a preguntar, sense conèixer tampoc la resposta, si no fóra millor que morís d'una volta i deixàs de patir i de fer-nos patir o si aquest desig d'un silenci infinit no és encara més terrible que assistir a una lenta agonia.

20-2-04

Plou. Trist miracle. Mirant per la finestra que va protagonitzar l'inici d'aquest diari, però ara cap a la dreta, cap al que fou l'horta de C., he vist dos parotets àpters de ferro. S'estaven quiets, m'imagino que per la pluja, com aquells amb ales de la meua infantesa que els meus amics i jo vèiem detenir-se a tocar de l'aigua de les basses o de les sèquies i que eren tan difícils de caçar. Ara som nosaltres els insectes sense ales. Fa uns anys, n'hi va haver una plaga, d'aquests d'àpters, que en poc de temps donà com a resultat l'eclosió dels seus ous en forma de larves, que són d'allò més voraces i que ací han trobat un mitjà ideal. L'últim reducte d'horta, la partida de Dalt, en deu estar infestada encara, com l'última volta que vaig mirar des d'una altra finestra, perquè ja l'han declarada sòl urbanitzable. I com més esclaten els seus ous de ciment, tot formant més cel·les per al rusc dels fills del progrés i del turisme, més difícil resulta escoltar la nostra llengua i viure en aquest barri que encara vaig

conèixer com a poble, tot i que els meus pares, que sempre han parlat entre ells, amb mi i amb la meua germana en castellà, ja es van establir, fa 36 anys, en un dels primers ruscos que s'hi construïren. També és cert que llavors no hi havia a València seixanta mil habitatges buits i que ara, d'aquests habitatges, no en són parits ben pocs...

20-3-04

Definició de sinistre. Primer, de xiquet, penses, divertit, que dues persones que et són igualment properes i habituals són entre elles estranyament estranyes i distants; per exemple els avis, els de part de mare respecte dels de part de pare, que entre ells són consogres i es tracten sempre de vostè i es refereixen els uns als altres amb la paraula senyor o senyora seguida del nom de fonts. Ara, quan ja tens de sobres l'edat per a tenir fills, et trobes gairebé al lloc dels consogres; i t'adones com eres tu, d'estrany i de distant, per a algú altre que, al seu torn, trobes tu igual d'estrany i distant, tot i que aquest altre és molt proper i conegut per a algú altre que et resulta d'allò més proper i accessible.

17-4-04

Mentre dinàvem sota un envelat, com a marquesos i debades, A. m'explicava la història de la pel·lícula que està traduint: el protagonista és un home que només viu un dia de cada dos. Durant uns segons l'he mirada sense escoltar-la, tan bonica amb la seua camisa blanca, les seues pigues i els seus cabells rogencs. Durant un instant era com si no ens coneguéssem, com si ella i jo no existíssem en la mateixa realitat, de tan absolutament perfecta que em resultava allà, davant meu, sobre el fons blanc de l'envelat. Durant aqueix instant, l'he estimada més que mai, tant com si fossem els personatges d'una novel·la.

Però no és que la felicitat siga irreal, sinó que la irrealitat és l'única manera de tastar-la, la qual cosa la fa incomunicable. Solitària.

28-6-04

Resum d'aquest barri que fou poble: a la persiana metàl·lica d'una immobiliària, una menys de tantes, hi ha un cartell d'«Es lloga» (per descomptat en castellà) que remet a la immobiliària, una més de tantes, que hi ha davant per davant.

Bons temps per a pescar en aigua tèrbola.

6-7-04

Ja fa anys que quan estic més desesperat, per sort no veritablement acorralat i enfrontat a la mort sinó angoixat i fart d'esperar el que potser mai no arribarà; ja fa anys, doncs, que en aqueixes situacions sóc incapaç de pregar a un ésser superior, en la superioritat del qual fa encara més temps que no crec. No sé si poder-ho fer seria un consol a aquestes altures, el cas és que ho trobe absurd. Tanmateix, fa prop de quatre anys vaig descobrir quina fóra per a mi l'única manera de concebre una pregària, i de tant en tant me'n recorde. Va ser amb «Tenebrae» de Paul Celan: «Prega, Senyor, / prega'ns, / som a prop»; som, com diu ell, «a

l'abast» i «Abastats ja, Senyor [...] com si / cada un dels nostres cossos fos / el teu cos, Senyor». I així, el nostre abeurador «era / aquella sang que vessares, Senyor», que «Llambreja-va» i «Reflectia dins els nostres ulls la teva imatge, Senyor», però «Ulls i boca són tan oberts i buits, Senyor», que quan ens hi abeuem també bevem, a més de la sang, «la imatge que era dins la sang, Senyor», és a dir, les tenebres del buit. Sí, prega'ns, som més a prop de tu que de nosaltres mateixos, convertits ja en el fum i la cendra i el silenci químic de tants hòmens i dones: «Silenci, cuit com l'or, a dins / carbonitzades, carbonitzades / mans». És allà, seguint amb el poema «Quimós», entre «Tots els noms, tots els també / abrasats / noms», on havia germinat aquella rosa de ningú del «Psalm»: «Lloat siguis, Ningú», tradueixen Karen Müller i Andreu Vidal, «Per tu volem / florir. / Cap / a tu», perquè «Ningú ens pasta de nou de terra i fang, / ningú invoca la nostra pols. / Ningú». I nosaltres, que «Un no-res / érem, som, seguirem / essent» només podem dir, «Amb / pistil d'ànima clara, / l'estam cap al cel erm, / la corona rogent / pel mot de porpra, el que cantàrem / damunt, oh! damunt / l'espina», que som «die / Niemandrose», la rosa inhumana, la de tothom i de ningú.

6-9-04

En voltar la cantonada, una olor sense objecte a l'altra banda d'una paret d'una antiga casa de poble, en un corral que potser ja no fa de corral. De colp i volta, doncs, l'olor dels estius de la meua infantesa a la P. i ací, a C., en aquest poble del qual València ja està acabant de fer la digestió: una densa olor de garrofes. Aquesta olor de garrofes als darrers dies de l'estiu té un punt de sentor de podridura que la fa deliciosament nauseabunda; la flaire d'un temps oblidat que esclata de sobte. Un altre estiu, al capdavall, i la mateixa olor d'aleshores.

30-11-04

El meu nebot i jo, quan tenia la seua edat, ens assemblem molt, segons ma mare. També s'assembla a les fotos de xiquet que he vist de mon tio R., el fill menut de l'àvia. Ahir, poc abans de les tres, la meua germana i el meu nebot van entrar a la cambra on jeia l'àvia vetllada per ma mare, per a fer-los un petó. L'àvia, que des del matí havia tingut la mirada perduda, va mirar el xiquet, li va somriure i li va tornar el petó. Cinc minuts després va deixar de respirar.

31-3-05

Ens abracem nus i A. esdevé totes les dones, tota la vida. La plenitud tan efímera i eterna que ens agafa i ens depassa.

1-4-05

Cada dia, en silenci, els valencians ens hem estat dient a nosaltres mateixos que hi ha un enemic exterior que vol acabar amb nosaltres i que s'ha infiltrat en les nostres fileres. Tanmateix, aquest mite històric i absurd, que va refulgir amb grandiosa ignomínia a la Batalla

de València, gairebé encerta el diagnòstic del que s'està acomplint als nostres dies, cada dia, en silenci. Perquè no s'hi ha infiltrat ningú, no ens ha traït ningú: l'enemic som nosaltres mateixos i la derrota, per tant, és segura. I ni tan sols podrem dir, en ser vençuts com a poble per nosaltres mateixos, que ens ha fet perdre un colp de sort de l'enemic, fruit d'una rauxa improvisada i atzarosa. Llavors haurem d'admetre que, com ja ens havien avisat, un fracàs no s'improvisa, per molt que pugua admirar-nos l'estupidesa del nostre.

7-5-05

Descórrec les cortines. Un colp més obric la finestra i els ocells i els automòbils s'hi escolen anunciant un altre estiu llarg i calorós, un altre estiu que prendrà possessió del temps hermètic d'aquestes setmanes que han fugit sense complir cap promesa. Ahir vam rebre un e-mail de T. on es deia que tot s'ha fotut, que no marxarem d'ací. No serà fàcil, però almenys ja hi estem acostumats.

4-7-05

Fa un parell de dies, al metro, vaig veure un cartell amb dues fotos d'una jove que havia desaparegut. Em va sobtar que fes a penes dos mesos de la desaparició, com si aquella proximitat la tornàs gairebé inconcebible. Aquest migdia, mentre esperava el meu torn al metge, se m'han assegut al costat i darrere, respectivament, una dona i un jove. Tots dos caminaven a poc a poc, com qui arrossega quelcom més feixuc que la pròpia carn, i miraven el que els envoltava amb una distància incommensurable. La dona s'ha alçat. En tornar, quan s'ha assegut, li ha dit al jove en castellà: «M'han deixat posar-lo», i he vist que es referia a aquell cartell de la jove desapareguda fa dos mesos. En dir això, ha agafat el feix prim de cartells que havia deixat al seient lliure entre ella i jo i els ha girat cara avall amb més força de la necessària.

15-7-05

És una sensació agredolça, envascada, idíl·lica i patètica, saber des de fa tant de temps que els últims que anem començant a escriure en aquesta llengua ho podem ser literalment o, fins i tot, que la meua pot ser la primera generació que pot acabar escrivint en una llengua tècnicament morta. Fa sentir-se l'avantpassat d'un mateix.

4-8-05

Una visió de mon pare, de besllum, em corprèn des de dimarts passat. Va ser un d'aquests moments —o imatges o clarividències— en què el present, durant uns segons, d'una manera tan subtil com innegable, s'assembla al futur: un rostre que el joc d'ombres fa més magre, més rebregat, més encongit. Escric assegut al nostre llit de matrimoni, relativament nou. Abans (no fa ni cinc anys), dormíem al que van deixar els meus avis quan se'n van anar a viure amb mos pares a la P. En recordar-ho, m'aclapara una horrible sensació d'irrealitat, com si la seua vida en comú durant més de seixanta anys s'hagués volatilitzat amb la seua

desaparició, anunciada poc abans per la d'aquell llit; com si la seua no fos ja res més que una anticipació de la dels seus fills i de la nostra, però en el nostre cas sense cap nét que, durant un temps, l'herete per a dormir-hi amb la núvia.

Maleït mes d'agost, quan comença a fer-se evident que els dies comencen a acurtar.

26-9-05

Hui, A. m'ha ensenyat un tros de la seua pàtria. Mentre caminem pel barri i pel parc on va passar la seua primera infantesa, em parla dels seus records. Una tendra melangia d'una solitud i d'un temps irrecuperables em fa estimar-la més del que puc expressar. Perquè la seua memòria, fins i tot la que no hem viscut plegats, viu en la meua, sovint, d'una manera tan fonda i enyorada, o més, que els meus records més antics, sobre els que més anys i més mort han passat.

4-1-06

Propòsit d'any nou: ser feliç com un imbècil i lúcid com un amargat, tot i que vivint a València el més fàcil és acabar sent just el contrari.

14-2-06

Festes al barri, a l'expoble. Definició de bandera: «Tela desaprofitada. Generalment, el motiu que fa que algú ensenye les vergonyes quan intenta tapar-s'hi-les».

24-3-06

Arriba un moment, almenys a mi m'ha arribat, en què u s'estima més passar per mal educat —o fins i tot ser-ho— abans que no li prenguen el pèl per enèsima vegada. N'hi ha qui d'això en diu maduresa. Jo en dic estar fins als collons.

30-3-06

Mirant la tele recorde aquell pres de Dachau que es deia Joan Martorell. Hui, aniversari de l'entrada de les tropes de Franco a València, es preestrena al Palau de les Arts la pel·lícula *Tirante el Blanco* amb l'assistència de molts dels fills i néts d'aquells que, fa vora setanta anys, isqueren als balcons i als carrers a victorejar els vencedors (és a dir, el bo i millor de la nostra societat), i de molts, també, dels fills i néts dels que aleshores s'amagaven o fugien o eren morts, els quals ara cobren i callen; tots en bona harmonia i, com diria Joanot Martorell, amb gran *triumfo*.

Una de les diferències entre els dos esdeveniments històrics, que no en són tantes, és que aquesta preestrena espectacular i coenta, digna del Hollywood més *freaky*, l'han retransmesa en directe pel forat negre pressupostari que és la nostra televisió autonòmica. Perquè després diguen alguns que els valencians no hem anat a més!

19-5-06

Des de fa uns dies pense molt en els meus pares i en la dictadura, en la manera tan subtil i contundent que tenen les dictadures de programar les víctimes de forma que alhora esdevinguin botxins. Així doncs, un dia, tants anys després de la mort dels dictadors, aquells que a penes els vam conèixer ens trobem davant del fet, la veritat contundent i subtil, que la societat en què vivim, la dels bons consumidors, està feta —a la mateixa mida d'aquella— per aqueixa bona gent que, com deia un lúcid foll, són l'inici de la fi: els que creuen que mai no es fiquen en política; una gent —en el bon sentit de la paraula, bona, com deia un poeta— que de vegades, fins i tot, resulten ser els mateixos que ens donaren la vida i que van sacrificar els seus millors anys per nosaltres.

20-6-06

La meua estratègia amb els llibres que encara no he llegit s'assembla a la que fa servir l'ajuntament amb els immigrants sense sostre i els drogoaddictes: els distribueix per diferents punts perifèrics de l'estudi i de la casa (dissimulats en alguns prestatges entre els vells coneeguts; en munts apaisats, sense mostrar els lloms; a la tauleta del costat del sofà, on només es pot veure el del dalt de tot, que és el que estic llegint, etc.). O siga, que qui estiga lliure de pecat, que llance el primer llibre. Jo no ho faré: la seua muda companyia, expectant, cíclica, amb el temps i la paciència a favor, em resulta imprescindible.

8-7-06

Passar i repassar, conscienciosament, fins que no es veja el que hi ha a sota, tot i que amb el temps acabe aflorant d'una manera molt més dissimulada.

Els acabaran de pintar la façana d'enfront abans que jo d'escriure la novel·la, però tots ens juguem la vida per quatre quartos sense ser-ne massa conscients, sense poder-ho evitar.

Quan se n'aniran, seguiré mirant passar els avions.

22-12-06

Quan s'escriu una novel·la, a força de conuiu-hi setmanes, mesos i anys, s'arriba a pensar que s'ha aconseguit encaixar-la en les pròpies rutines; fins que, tard o d'hora, es descobreix que això és així, només, en la mesura que la vida diària s'ha organitzat al voltant de la novel·la fins al punt de subordinar-s'hi. Aleshores ja és massa tard.

22-2-07

Vertigen: a les meues fotos de menut, mos pares ja són prou més jóvens que jo. Sóc més gran que els meus pares.

17-5-07

L'octubre de fa dos anys vaig veure una foto d'un camp nazi en què una estranya conformació del terreny serpejava en pendent sobre un gris més pàl·lid, o més obscur, que li feia de

fonds. He arribat a la conclusió que tot i no ser la imatge més colpidora ni la més secreta dels camps, sí que en podria ser una de les més representatives, perquè em va costar molt adonar-me que allò que serpejava en vista zenital eren persones, fins i tot després de llegir al peu de la foto que eren centenars de deportats pujant per l'escala de la pedrera de Mauthausen.

6-8-07

Tant a la *Iliada* com al *Tirant* sorprèn el gust dels narradors per la descripció minuciosa dels cerimonials, tant religiosos com profans, tant escenogràfics com verbals. Potser siga perquè als dos llibres se'ns parla, respectivament, del que ens ha fugit i del que ens fuig: d'un món que només perdura en la memòria heretada de l'aede, darrer custodi de la immortalitat d'uns fets heroics, i d'una època gloriosa que està a punt d'acabar-se i que el cavaller i escriptor, «elaborador de discursos i executor de proeses», que deia Fènix parlant a Aquil·leu, magnifica i relata amb prolixitat supersticiosa, com per a conjurar-ne la desaparició, que sap inevitable.

19-8-07

Una de les fotos de Sachsenhausen, l'única que jo vaig fer, no ha eixit: a través de la finestra de la barraca de la infermeria, que és dels pocs edificis que es conserven, vaig tractar de fixar la imatge d'una de les torres de vigilància. I com si el punt de vista dels interns fos impossible de copsar, la misteriosa maquinària digital no va funcionar; o, literalment, ens l'ha fet invisible.

26-10-07

Taula rodona sobre la literatura catalana. Algú, citant un altre absent que, al seu torn, repetia les paraules d'un altre, diu que el problema d'aquesta literatura és el país que hi ha al darrere. D'ací estant, a l'avantguarda de la ficció, el problema és el país que ja no hi ha al darrere: un desert no d'amics ni de béns, però sí de lectors.

18-4-08

Per a conèixer l'autèntic valor d'una cosa, abans cal perdre-la. Per això és tan important açò que alguns en diuen perdre el temps.

4-10-08

Fa mesos que llegesc *Le bruissement de la langue (Essais critiques IV)* de Roland Barthes i m'adone de la importància que aquest assagista ha tingut en autors com Derrida, Foucault o d'altres dels anomenats postmoderns. És curiós, i extraordinari, que un dels pioners de l'estructuralisme en els estudis literaris superàs tan aviat les limitacions d'aquesta visió —gairebé al mateix temps que la feia servir— per anar molt més enllà: al Text, a l'escriptura com a gènere, a la reivindicació de la literatura com a discurs del saber des de fora del poder, tot i que ell mateix va desenvolupar la seua tasca intel·lectual al rovell mateix de l'ou de la *intelligentsia* francesa de la segona meitat del segle XX.

Tot això, però, que no és cap secret ni cap descoberta, sembla que cal recordar-ho de tant en tant, perquè sempre hi ha algun ressentit de la *gauche divine* indígena que, per tal de dissimular la seua mediocritat intel·lectual, bota foc a l'efígie de Barthes en un acte de fe neoconverts al *common sense* —o directament *neoon*— que es concreta en un *totum revolutum* d'anatemes contra la Deconstrucció, el Partit Comunista i el *Nouveau Roman*; i aquest Barthes és el mateix, també cal recordar-ho, que ha merescut des de sempre —etapa estructuralista inclosa— els insults i les grolleres generalitzacions d'alguns que només l'han llegit, en el millor dels casos, *apud* algú altre que el criticava per a reivindicar la versió més *clàssica* —eufemisme de suada i casposa— dels estudis literaris...

3-2-09

Gener ha sigut un mes d'hospitals, dolors, morts i soterrars. Ahir mateix, espere que per a tancar-ne la sèrie, vaig assistir al de la meua tieta M., qui juntament amb els meus avis ha sigut qui més importància ha tingut en l'escriptura, almenys, dels meus dos primers llibres. Recorde que la història de la mort de M. en la guerra, el seu promès, narrada per la meua àvia una nit a la fresca, a la P., i matisada pel meu avi va ser l'objecte del meu primer intent de narració, quan encara no tenia quinze anys; a més, just abans d'anar-nos-en a B., A. i jo la visitarem i ella em va recordar algunes històries i frases genials que vaig aprofitar en l'escriptura compulsiva dels mesos següents. I fins i tot ahir, al seu soterrar, un dels seus nebots em contà una història familiar d'allò més sucosa mentre esperàvem a la porta del cementeri i mentre el cotxe fúnebre sorgia a poc a poc de la revolta de després del pont que creua la línia fèrria. M., com la meua àvia, la seua germana A., sempre va ser una d'aquelles persones que, tot i no demanar mai res per a ella, mai va cansar-se de donar. Ni morta.

10-6-09

Des de la finestra veig els edificis de sempre, a prop i al lluny, amb els cartells lluminosos dels hotels apagats, sobre els quals veig passar cada dia els mateixos avions, i continue esborrant aquests fulls de subsistència. □

Salvador Company (València, 1970) és escriptor i professor de Literatura. Ha publicat els reculls de contes *El cel a trossos* (2001) i *Lawn tennis* (2004) i les novel·les *Voleriana* (2002, Premi Documenta) i *Silenci de plom* (2008, Premi Joanot Martorell). Així mateix ha traduït (amb Anna Torcal), entre altres, els volums *Viatge al voltant de la meua cambra* (2006), de Xavier de Maistre, i *En una cambra i mitja* (2013), de Joseph Brodsky, tots dos dins la col·lecció «Breviaris» de PUV. La preocupació per l'estil i la construcció de trames carregades de sentit són trets característics de la seua escriptura, marcada així mateix per l'ampli bagatge literari d'un autor que es compta entre els de més ambició i projecció de les darreres generacions d'escriptors valencians.